

Nongan luhin Pol iratuluwiy iya kili Hu Tesalonaika Nongan imu

Pe nimnim para aliy, ara tehe hu ndramat hurokum huro kol ngawan Tesalonaika, ara yihu lolohonge soyon iya sehe melit ndrokonan andre kirayah kiro mwonen Kristus andre kimui paiwe. Pe hayah ta hu, ara hu kanpwai pwen tehe Lang ata Yapan ara kinsa pwen. Pwen tehen tora ko, Pol, Silas pe Timoti, ara huratuluwi nongan aro para kimwaniyani lohongahu.

Pe Pol ara ipa, lang ara kintayah mapu. Pe hu ndramat andre kambusi kultuw pwassin, pe hu kultuw mwomwan handra-handra ara andre karayah kimu na, pe andre kipwoke masih. Pe ndramat hamou para lowani nongan para pwahanou, ara andre kisarayah, pe andre hu kamwisnani Kristus kiya pwokeyan.

Pe Pol ipwai iya kili hu ndramat para hu koro tine pwokeyan kiya lohongai ndrisiyon tahu, pe hu kakuni nopwaran. Pe inamiliy para yihu kapombulen pwokeyan, para hu kapwokere hu mbukenan, tehe yiy, pe hu susuyan para poya mbulen ngara kambusiy. Pe wele hu mbuna kimai para kambusi mbulen, pe wele hu mbuna kimai para kasopwat hu hayah.

¹ Yo Pol, Silas pe Timoti,

yowu ratuluwi nongan iye isa kili wawu yowe Ngindrai tora rokom* para kol ngawan Tesalonaika, wawu ata Ngindrai Tamarou pe Yapan Yesu Kristus toro:

² Pahas pe ndriya wayis iya kili Ngindrai Tamarou pe Yapan Yesu Kristus kiro kili wawu.

Pol irawuloh pe itohun

³ Wawu nali pe pisu, yowu rawuloh lang masih iya kili Ngindrai isata wawu, pe imwonen masih para yowu kambusiy tehen toro, paratesah, lohongai ndrision tawawu, ara ita mandra itapo iya, pe ndriya wawu ngara kimbulihi wawu masih hamou-hamou, ara ita mandra lang masih.

⁴ Pwen tehen tora ko, hu nopwaran masih pe hu nohonou wawu ya nondriyan, ara imbusi yowu hari ngala wawu iro mwalinga hu yowe Ngindrai tora rokom, tehe wawu tora tine pwokeyan iya lohongai ndrision tawawu.

⁵ Hu melit masih aro ipwainganiy tehe tamwanye ta Ngindrai ara imwonen, pwen tora ko, wawu andre karayah tehe ndramat imwonen kiro Kingtom ta Ngindrai, iya hu nopwaran wawu ngara kakuniy.

⁶ Pe Ngindrai ara ndramat imwonen para tamwanye, pe andre kipo soiwi kora mwomwan tahu mepo hu mbusi mwomwan isa kili wawu,

⁷ pe andre kiyki ngohongoh kiya kili wawu mepo wawu ngara kakuni nopwaran, pe andre kimbusiye tehen aliy o kisa kili yowu yi. Pe melit

* **1:1:** Eng: church; Greek:<<ekklesia>> yowe Ngindrai hurokom huya wule

aro, ara andre kirayah kiro mwonen Ngindrai kipwaingani Yapan Yesu kisa kiyau kol paingan yang kiyapolo mwan iroholulun pe hu angelou pwokeyan atan.

⁸ Pe andre kiyki kora hu mepo hu kowu ta Ngindrai pe hu konho ndruwa nongan hiyan ata Yapan Yesu torou pwi.

⁹ Pe yihu andre kawiri kora hu mwomwan tahu mepo andre kinto-kinto, pe andre hu koro mawen mbulmara Yapan pe nonowa nganan pe pwoke tan.

¹⁰ Pe kiro mwonen lang mepo Yapan kimui, andre hu ndramiran haiyan kahari ngalan pe hu kalohonge ndrit mwalinga hu mepo hu kanpwotisingi lohonga hu. Pe wawu yi andre karo mwalinga hu yi, paratesah, wawu pwotisingi lohonga wawu iya titiye towu.

¹¹ Pe yowu lohongani lohongai aro, pwen lang masih yowu ngara katohun sata wawu, para Ngindrai torou andre kimbusi wawu koro mwonen kiya yoholai tan kisa kili wawu. Pe kiyau pwoke tan andre kimbusi wawu karo ndruwa hu kultuw hiyan mepo wawu namiliy pe hiyan, pe mbulen masih wawu mbusiy, ara iyapolo lohongai ndrisiyon.

¹² Yowu tohun toro para ngala Yapan Yesu torou ara andre wawu kahari, pe wawu andre koro kili yiy. Pe andre kipwaingani pahas ta Ngindrai Tamarou pe Yapan Yesu Kristus kisa kili wawu.

2

Ndramat mepo kultuwayin pwassin

¹ Pe wawu nali pe pisu, yowu sok wawu iya lohongai para lenge Yapan torou Yesu Kristus para andre kimui, pe andre worou kasa rawure tou kiyasura yiy.

² Pe lohonga wawu mbuna kihileh para kimeu kiya hinonou mepo akanwiri y kili yowu—pe kapa kiyau nongna poropet, ndre kiyau poho ndramat, ndre hu karatuluwiy—tehe lenge Yapan ara kinsa pwen.

³ Pe hamou mbuna kipakarawani wawu kiyau sai handra-handra, paratesah, lenge Yapan para kimui ara mapu, kipoo hu ndramat para lowani nongan karayah, pe ndramat, mepo kultuwayin pwassin mepo andre kimwisnani Ngindrai pe nongan para pwahanou tan, kisarayah, yiy mepo para pwalngani melit.

⁴ Pe andre kiwong ana Ngindrai pe kisikiye yiy mbukenan kiya melit masih mepo hu ndramat ngara katotohun kiya kili hu, pe hu melit mepo pohowe Ngindrai. Pe andre kiya nondriya yumwa totohun namandran ta Ngindrai pe kimpwan aliy pe kipwaingani yiy mbukenan tehe yiy ara Ngindrai.

⁵ Pe wawu ngara kalohonganiy tehe hu melit aro, ara iro mwonen uro sura wawu, ara ngara kupwai kisa kili wawu.

⁶ Pe mahapo wawu pahasani tesah ita kaituwe ndramat kultuwayin pwassin ara para mbuna kisa, pe andre kisarayah kiro mwonen lang Ngindrai inamiliy.

⁷ Paratesah, pwoke kokohon para kultuw pwassin ara, ara kintayah pwen, hapeko yiy mepo ita kaituwe hu ndramat para hu

kandrihisani Ngindrai ara andre kiro mbusi kiropo kiya, kipoo kisa rahihini lengen para Ngindrai kirasse yiy kiya mawen.

⁸ Pwen ndramat kultuwayin pwassin ara andre kisarayah, yiy mepo Ngindrai andre kihili ngohan pe kipwalngani yiy kiro mwonen Yapan Yesu kisa kiyapolo nonowa pwoke tan.

⁹ Pe ndramat kultuwayin pwassin ara, ara andre kisa pe kimbusi melit kiho ndruwa mbulya Sinai. Pe andre kipwaingani hu kaipisa pwoke pwasoyou masih handra-handra, pe kinima pwoke masih pwasoyou handra-handra,

¹⁰ pe hu kultuw masih mepo hu ndramat kultuwayi hu pwassin ngara kambusiy para kipwasike hu mepo huro sai para hu kaya pwalngengei. Pe huya pwalngengei, paratesah, mbuwali hu para kanamili nongan ndrokongan pe Ngindrai kisopwat hu.

¹¹ Pe tunan aro ko, Ngindrai iyki pwoke para lohongahu kimeu pe andre lohongahu kipwotisingi nongan pwasoyou.

¹² Pe hu ndramat masih andre hu kawiri kora hu, hu mepo hu kanpwotisingi lohongahu kinna nongan ndrokongan pwi, hapeko hupwesani melit pwassin.

Akoro tine pwokeyan

¹³ Hapeko wawu nali pe pisu, lang masih yowu ngara karawuloh kiya kili Ngindrai kisata wawu, wawu mepo Yapan ndriyan imbulihi wawu. Paratesah, wawu pwotisingi lohonga wawu iya nongan ndrokongan, pwen Ngindrai kinrakinima wawu pwen ma kol pwan kintayah

mapu.* Pe pwoke ta Mwoiwan Haiyan andre kisopwat wawu, pe kimbusi wawu para akarayah haiyan kiya lohongai ndrisiyon tawawu mepo iya nongan ndrokonan.

¹⁴ Ngindrai imbusiy toro pe irakinima wawu iya nongan hiyan yowu pohowei isa kili wawu, pwen pe nonowa pwoke mepo iykiy iya kili Yapan Yesu torou, ara andre kitainganiy kisa kili wawu yi.

¹⁵ Pwen tora ko wawu nali pe pisu, wawu koro tine pwokeyan pe kapwotisingi hu hinonou yowu kanhinuwani wawu kinna aliy, iya nongan yowu pwai iya poho yowu, ndre yowu ratuluwiy.

¹⁶ Pe Yapan Yesu Kristus torou mbukenan, pe Ngindrai Tamarou mepo ndriyan imbulihi worou pe iyau pahas atan, ara kiniyki pwahanou mepo andre kinto-kinto para kipwokeyani tou kiya melit hiyan itapo isa.

¹⁷ Pe ndriya wawu kipwoke pe akapwokeyani lohonga wawu kiya mbulen hiyan masih mepo wawu ngara kambusiy, pe akawong kiya aliy.

3

Soksok para katohun

¹ Pe wawu nali pe pisu, nongan iya hapwen ara para akatohun kisa towu tehe nongna Yapan ara andre kingau kileh kiya hu kol hayah, pe hu kahaiyaniy pe kawiriy, pwen tehe wawu kanwiriy pwen.

² Pe wawu katohun tehe Ngindrai andre kisopwat yowu para koro mawen kili hu

* **2:13:** Paratesah, Ngindrai kinrakinima wawu pwen koluw kinna

ndramat kultuwayi hu pwassin pe mwomwan masih, paratesah, hu ndramat masih ara lohongahu ndrision pwi.

³ Hapeko Yapan ara andre kimbusi tesah ipwai, pwen andre kipwokeyani wawu pe kipwokere wawu koro mawen kili sinai.

⁴ Pe yowu rahatini lohonga yowu iya kili Yapan tehe andre akoro waiyaney para wawu koro mbusi hu melit mepo yowu pwandrandrahani wawu iya aliy.

⁵ Pe yowu tohun Yapan andre kiluwani ndriya wawu kiya namiliwa Ngindrai pe Kristus para andre akoro tine pwokeyan kapa akakuni nopwaran.

Pwahanou kapa anpombulen pwi

⁶ Pe iya ngala Yapan Yesu Kristus, wawu nali pe pisu, yowu pwandrandrahani wawu para akoro mawen kili hu ndramat masih mepo hu pwotisingi lohongahu, pe hu konho mbusi mbulen pwi, pe hutora ko, pe hu konto ndruwa hinonou mepo wawu wiriy kinyau kili yowu pwi.

⁷ Paratesah, wawu mbukena wawu pahasani para akoro ndruwa kultuwayi yowu tapeh. Yowu ro sura wawu, ara yowu konto ko mwaihei o, ara pwi.

⁸ Pe anandrinai yowu ro yan, ara yowu kaniyan kili hamou o mwaihei pwi, yowu sowaniy. Pe yowu pombulen pwokeyan, pe yowu ro pombulen lang pe ping para yowu mbuna kaiki nopwaran kisa kili hamou tawawu.

⁹ Yowu pombulen toro ara para wawu koro sopwat yowu, ara pwi, hapeko yowuiki yowu mbukenan tehe yukyuk para wawu kanime kultuwayi yowu pe akoho ndruwan.

¹⁰ Paratesah, tandrohongan yowu ro sura wawu, yowuiki pwahanou iye isa kili wawu yowupa, <<Ndramat mepo ndrnameren soyon pe kinpo mbulen pwi, ara mbuna kinamnam.>>

¹¹ Pe yowu hilong tehe hu hayah hutora mwalinga wawu, ara hu konho pombulen pwi. Pe hutora hingou tahu. Pe mbuwali hu para hu kapo mbulyahu mbukenan, hapeko hunamiliy para hu koro wong pe kapakarawani mbulya hu ndramat hayah.

¹² Yowu rakamam pe pwandrandrahani nongan iya ngala Yapan Yesu Kristus tehe yihu ndramat tehen tora, ara hu kamayum, pe hu kapombulen para kapo anandrinahu mbukenan.

¹³ Hapeko wawu nali pe pisu, wele wawu mbuna kimai para akambusi kultuw hiyan.

¹⁴ Pe kapa hamou tahu ndramat ara hu kanhilingi nongan yowu ratuluwiy iye pwi, akoro pahan kiyatan, pwen mbuna akasusuye kiyasura hu, pwen tehen tora ko andre hu kamasi.

¹⁵ Pe wawu mbuna kanime hu tehe hu ndramat mepo hu ngara kamwisnani wawu, hapeko wawu kapwahanou hu pwokeyan tehe nali wawu hamou mepo ipwotisingi lohongan.

Nongan iyahapwen

¹⁶ Pwen mahapo Yapan para ndriya wayis mbukenan, ara andre kiyki ndriya wayis kisa

kili wawu lang masih, pe kiya poho sai masih.
Yapan kiro sura wawu masih.

¹⁷ Yo Pol uratuluwi ndrokololang iye iya nimo mbukeno, pe nongno masih ngara kuratuluwi, pwen andre akanime kinimo ngara kuratuluwi ara toro. Pe iye ara nongan ngara kuratuluwi tapeh.

¹⁸ Pe utohun tehe pahas ta Yapan torou Yesu Kristus ara kiro sura wawu masih.

Nongan Hiyan
Portions of the Holy Bible in the Nali Language of
Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Nali long Niugini

copyright © 2008, 2012, 2020, 2025 PNG Bible Translation Association

Language: Nali

Translation by: PNG Bible Translation Association

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2026-08-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Aug 2026 from source files dated 10 Aug 2026

1c7cf377-af27-5ad9-9abb-06ab9a468be4